

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

НАКАЗ

від _____ 2012 року № _____

**Про затвердження стандартів якості
надання безоплатної правової допомоги**

Відповідно до пункту 10 частини першої статті 28 Закону України «Про безоплатну правову допомогу»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарти якості надання безоплатної правової допомоги, що додаються.
2. Департаменту реєстрації та систематизації нормативних актів, правоосвітньої діяльності (Н.А. Железняк) забезпечити державну реєстрацію цього наказу в установленому законодавством порядку та довести його до відома головних управлінь юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі.
3. Центру правової реформи і законопроектних робіт при Міністерстві юстиції України (А.В. Вишневський) забезпечити реалізацію цього наказу.
4. Контроль за виконанням наказу покласти на Першого заступника Міністра юстиції України І.І. Ємельянову.
5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр

Олександр Лавринович

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом Міністерства юстиції України
від «___» _____ 2012 р. № _____

Стандарти якості надання безоплатної правової допомоги

I. Загальні положення

1.1. Стандарти якості надання безоплатної правової допомоги (далі – стандарти якості) встановлюють загальні принципи діяльності органів, суб'єктів її надання та критерії оцінювання такої діяльності, спрямовані на забезпечення досягнення високого рівня якості правових послуг, що надаються суб'єктам права на безоплатну правову допомогу відповідно до Закону України «Про безоплатну правову допомогу».

1.2. Безоплатна правова допомога надається з урахуванням загальноприйнятих у суспільстві моральних принципів та правил професійної етики з метою сприяння реалізації прав і свобод людини і громадянина, захисту цих прав і свобод, їх відновлення у разі порушення, забезпечення рівного доступу до права і правосуддя.

II. Основні принципи діяльності суб'єктів надання безоплатної правової допомоги

2.1. Професійна діяльність суб'єктів надання безоплатної правової допомоги в Україні ґрунтується на таких основних принципах:

законності – при наданні правової допомоги суб'єкт її надання зобов'язаний дотримуватися Конституції та законів України, інших нормативно-правових актів, правил професійної етики, забезпечуючи при цьому практичну реалізацію верховенства права шляхом захисту прав особи усіма незабороненими законом та правилами професійної етики способами; заборонено надавати правову допомогу протиправними способами спрямованими на полегшення вчинення правопорушень та/або для досягнення протиправного результату;

незалежності – суб'єкти надання безоплатної правової допомоги є незалежними від будь-якого незаконного впливу;

гуманізму – діяльність суб'єктів надання безоплатної правової допомоги повинна будуватись на засадах доброзичливості, взаєморозуміння та поваги;

конфіденційності – інформація, отримана суб'єктами надання безоплатної правової допомоги від особи, а також про особу або інших осіб у процесі надання безоплатної правової допомоги, не може бути розголошена;

повного інформування особи про правила та процедуру надання безоплатної правової допомоги – органи уповноважені здійснювати адміністративне затримання або затримання згідно з дорученнями

правоохоронних органів, органи дізнання та досудового слідства, суб'єкти надання безоплатної правової допомоги при наданні безоплатної правової допомоги повинні повною мірою та у доступній для розуміння особою формі проінформувати її про правила та процедуру надання безоплатної правової допомоги, особа повинна мати можливість ознайомитись з такими правилами самостійно;

компетентності та добросовісності – суб'єкти надання безоплатної правової допомоги зобов'язані надавати той вид правової допомоги, який відповідає їх компетентності та практичному досвіду роботи; суб'єктам надання безоплатної правової допомоги заборонено надавати правову допомогу, яка веде до зловживання правом або може спричинити шкоду правам, свободам та законним інтересам особи;

чесності та порядності – суб'єкти надання безоплатної правової допомоги повинні у своїй діяльності бути чесними і порядними, не допускати використання обставин справи та (або) інформації отриманої від особи в зв'язку із наданням безоплатної правової допомоги у власних інтересах чи інтересах інших осіб;

прозорості – суб'єкти надання безоплатної правової допомоги повинні в кінці кожного року оприлюднювати звіти з надання безоплатної правової допомоги з урахуванням вимог законів України «Про захист персональних даних», «Про адвокатуру» та «Про доступ до публічної інформації».

2.2. Взаємовідносини між суб'єктами надання безоплатної правової допомоги базуються на основі взаємної поваги, довіри, співпраці та допомоги.

2.3. Дотримання суб'єктами надання безоплатної правової допомоги цих стандартів повинно сприяти гідному, компетентному, результативному, ефективному та якісному виконанню ними своїх обов'язків, та довіри до системи надання безоплатної правової допомоги.

III. Критерії оцінювання якості надання безоплатної правової допомоги

3.1. Якість надання безоплатної правової допомоги оцінюється виходячи з таких критеріїв, які враховують рівень задоволення інтересів суб'єктів права на безоплатну правову допомогу та стан реалізації їх права на захист:

3.1.1. Результативність.

Результативність передбачає спрямованість діяльності суб'єктів надання безоплатної правової допомоги на забезпечення реалізації прав і свобод людини і громадянина, захисту цих прав і свобод, їх відновлення у разі порушення.

Відмова у наданні безоплатної правової допомоги, у випадках встановлених Законом України «Про безоплатну правову допомогу», не є підставою для негативної оцінки якості надання безоплатної правової допомоги.

3.1.2. Своєчасність.

Своєчасність надання безоплатної правової допомоги передбачає дотримання встановленого Законом України «Про безоплатну правову допомогу», іншими нормативно-правовими актами строків надання правової допомоги.

Критерій своєчасності в окремих випадках вимагає від суб'єктів надання безоплатної правової допомоги врахування особливостей конкретної справи.

3.1.3. Доступність.

Доступність передбачає фактичну можливість особи звернутися за отриманням правової допомоги, зокрема:

наявність повної інформації про місцезнаходження суб'єкта надання безоплатної правової допомоги;

територіальну наближеність суб'єкта надання безоплатної правової допомоги до особи, яка потребує надання правових послуг;

можливість вільного доступу особи до місця розташування суб'єкта надання безоплатної правової допомоги.

3.1.4. Зручність.

Зручність передбачає врахування інтересів та потреб особи у процесі надання правової допомоги, а саме:

можливості вибору способу звернення до суб'єкта надання безоплатної правової допомоги, у тому числі забезпечення можливості звернення особисто, за допомогою телефонного, факсимільного зв'язків, електронної пошти, спеціальних інформаційно-комунікаційних систем, зокрема, у режимі он-лайн;

зручність режиму роботи суб'єктів надання безоплатної правової допомоги, його дотримання, зокрема, відсутність стихійних черг та організованість особистого прийому осіб, прозорої (нумерованої) черги;

надання безоплатної вторинної правової допомоги у встановлених законом випадках, зокрема, особам затриманим в адміністративному або кримінально-процесуальному порядку цілодобово.

3.1.5. Відкритість.

Відкритість передбачає наявність та доступність інформації, необхідної для отримання правової допомоги, зокрема: можливих шляхів її отримання, перелік документів, які потрібно подати для отримання безоплатної правової допомоги, із зразками їх заповнення, інформації про осіб, відповідальних за їх надання.

Відкритість включає: наявність, доступність та якість довідкових ресурсів зокрема, інформаційних щитів, офіційної веб-сторінки суб'єкта надання безоплатної правової допомоги, можливість отримання інформації щодо безоплатної правової допомоги за допомогою телефонного, факсимільного зв'язків, електронної пошти, спеціальних інформаційно-комунікаційних систем.

3.1.6. Повага до особи.

Повага до особи передбачає ввічливе та шанобливе ставлення до особи, її честі та гідності.

3.1.7. Професійність.

Професійність передбачає наявність належного рівня кваліфікації суб'єктів надання безоплатної правової допомоги.

3.1.8. Конфіденційність.

Суб'єкти надання безоплатної правової допомоги забезпечують конфіденційність всієї інформації та документів, отриманих від особи при наданні безоплатної правової допомоги. Суб'єкти надання безоплатної правової допомоги повинні мати можливість вести прийом осіб в спеціально обладнаних приміщеннях, що забезпечують конфіденційність, при цьому присутність сторонніх осіб заборонена. Доступ до документів особи чи інформації про особу повинні мати тільки відповідні суб'єкти надання безоплатної правової допомоги з урахуванням вимог законодавства України.

IV. Моніторинг діяльності суб'єктів надання безоплатної правової допомоги

4.1. Міністерство юстиції України як головний центральний орган виконавчої влади, що здійснює загальне управління у сфері надання безоплатної первинної та безоплатної вторинної правової допомоги, приймає рішення про проведення періодичного або кадрового вибіркового моніторингу діяльності суб'єктів надання безоплатної правової допомоги з метою забезпечення належної якості правової допомоги, що надаються відповідними суб'єктами.

4.2. Функція організації та забезпечення проведення моніторингу покладається на Центр правової реформи і законопроектних робіт при Міністерстві юстиції України.

Центр правової реформи і законопроектних робіт при Міністерстві юстиції України може ініціювати проведення моніторингу суб'єктів надання безоплатної правової допомоги.

4.3. Метою проведення моніторингу є комплексне оцінювання якості безоплатної правової допомоги.

4.4. Для здійснення моніторингу безоплатної правової допомоги можуть залучатися представники Міністерства юстиції, Центру правової реформи і законопроектних робіт, головних управлінь юстиції, кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури, громадських та міжнародних організацій.

4.5. Моніторинг діяльності установ з надання безоплатної первинної правової допомоги, а також юридичних осіб приватного права, які залучаються органами місцевого самоврядування до надання безоплатної первинної правової допомоги та оцінювання якості правової допомоги, що ними надана, здійснюється відповідними органами місцевого самоврядування з урахуванням положень цих стандартів якості.

4.6. Суб'єкти надання безоплатної правової допомоги з метою вдосконалення якості надання правової допомоги постійно перевіряють матеріали власних справ, аналізують виявлені недоліки, які мали вплив на якість наданих правових послуг та усувають такі недоліки.